

متن: صفحه ۳۱، مقدمه: صفحه ۳۰

گزینه ۲۰۴۸

افکار و اعتقادات هر فرد، مهم‌ترین عامل در تعیین هدف‌ها و رفتارهای اوست. هر سبکی از زندگی، ریشه در آدیشه‌های خاصی دارد و از جهان‌بینی ویژه‌ای سرجشمه می‌گیرد. در نتیجه، افکار و اعتقادات هر فرد، همان جهان‌بینی اوست که زاینده (ایجادکننده) شیوه و سبک زندگی انسان است.

متن: صفحه ۳۱/آیه: تدبیر در قرآن (۱)، صفحه ۲۰۴۹

گزینه ۲۰۴۹

مفهوم جملات مطرح در صورت سؤال آن است که، توحید در نظر و عقیده، توحید در عمل را به همراه خواهد داشت. بنابراین مفهوم: «گام‌نهادن در مسیر توحید عملی، بازتاب اعتقاد به توحید و ایمان به خداوند است.» صحیح است.

آیدای که به این رابطه علیت اشاره دارد، آیه ﴿إِنَّ اللَّهَ رَبِّيْ وَرَبِّكُمْ فَاعْبُدُوهُ﴾ می‌باشد زیرا می‌فرماید چون خداوند، پروردگار جهان است، پس باید او را عبادت کرد.

آیه: تدبیر در قرآن (۲)، صفحه ۲۰۵۰

گزینه ۲۰۵۰

این سؤال را باید با توجه به آیه ۱۱ سوره حج پاسخ داد:

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَعْبُدُ اللَّهَ عَلَى حِرْفٍ از مردم کسی هست که خدا را بر یک جانب و کناره‌ای (تنها به زبان و هنگام وسعت و آسودگی) عبادت و بندگی می‌کند. **فَإِنَّ اصْبَاهَ خَيْرَ اطْمَانَ بِهِ** پس اگر خیری به او رسد، دلش به آن آرام می‌گیرد. **وَإِنَّ اصْبَاهَ فَتْنَةَ اتْقَلْبِ عَلَى وَجْهِهِ ... وَإِنَّ رَجْبَيِهِ بِهِ أَوْ رَسْدَهِ، إِذَا رَوَى گَرْدَانَ مَمْشُودَهِ.** ذلك هو الخسْرَانُ الْمُبِينُ این همان زبان آشکار است.

طبق مقاھیم بالا، افرادی که در برابر خیر و رنج دو روشن متفاوت پیش می‌گیرند، خدا را مقطعي و فقط هنگام وسعت و آسودگی عبادت و بندگی می‌کنند و این عمل آن‌ها در آخر آیه، زبان آشکار نامیده شده است.

آیه: فرقان، ۴۳

گزینه ۲۰۵۱

خداؤنده، برای کسی که هوای نفس خود را خدای خود گرفت، می‌فرماید: **﴿أَرَيْتَ مِنْ اتَّخَذَ اللَّهَ هُوَاهُ اِفَانْتَ تَكُونُ عَلَيْهِ وَكِيلًا﴾**

متن: صفحه ۳۱/تدبیر در قرآن، صفحه ۲۰۵۲

گزینه ۲۰۵۲

کسی که بندۀ خداست و او را می‌پرسید، از خدا اطاعت می‌کند و جهت زندگی خود را خدا قرار می‌دهد. چنین انسانی در مسیر توحید گام برداشته و به توحید عملی رسیده است. در نتیجه جهت زندگی را خدایی کردن، نشانه وصول به مرحلۀ توحید عملی است.

عبارت «فاعبدوه» در آیه ﴿إِنَّ اللَّهَ رَبِّيْ وَرَبِّكُمْ فَاعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ﴾ بیانگر توحید عملی است.

متن: صفحه ۳۲

گزینه ۲۰۵۳

در بعد فردی توحید عملی می‌گوییم: این فرد می‌کوشد، تمایلات درونی و تصمیم‌ها و فعالیت‌های خود را در جهت خواست و رضایت الهی قرار دهد. در انتخاب همسر، شغل، دوست، در چگونگی تحصیل، تفریح، ورزش و حتی در انتخاب نوع پوشش، خدا را در نظر می‌گیرد.

برای یک انسان موحد، جهان معنای خاص خود را دارد. از نظر او هیچ حادثه‌ای در عالم بی‌حکمت نیست، گرچه حکمت آن را نداند. او باور دارد که دشواری‌های زندگی نشانه بی‌مهری خداوند نیست، بلکه بستری برای رشد و شکوفایی اوست.

آیه: تدبیر در قرآن (۱)، صفحه ۲۰۵۴

گزینه ۲۰۵۴

این سؤال را باید با توجه به آیه ۵۱ سوره آل عمران پاسخ داد که می‌فرماید: **﴿إِنَّ اللَّهَ رَبِّيْ وَرَبِّكُمْ فَاعْبُدُوهُهُ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ﴾**. طبق این آیه، راه درست زندگی، اطاعت و بندگی خداست و علت آن، توحید در رویت است؛ یعنی جون خدا پروردگار هستی و پشتیبان جهان است، باید او را عبادت کرد.

پ.ن: مالکیت سود و زیان همه موجودات، بیانگر توحید در مالکیت است.

آیه: فرقان، ۴۳

گزینه ۲۰۵۵

با توجه به ابتدای آیه که می‌فرماید: **﴿أَرَيْتَ مِنْ اتَّخَذَ اللَّهَ هُوَاهُ﴾**، امر مورد نکوهش خداوند، اتخاذ هوای نفس به عنوان معبد خود است. از آن‌جا که معبد قراردادن هوای نفس، به بعد فردی مربوط است، این آیه بیانگر شرک عملی در بعد فردی آن است.

لش آرام می گیرد و اگر بلای به او رسد، از خدا رویگردان می شود. او در دنیا آخرت، هر دو زیان می بیند و این همان، زیان آشکار است.» با توجه به این فهیم، گرینه (۳) صحیح است.

ب.ن: گزینه (۴) را بدان جهت رد می کنیم که آرامشدن دل پس از خیرات
عادی، مصداق زیان کاری نیست، بلکه دوگانه بودن عمل هنگام رسیدن خیر و
پیان، مورد نکوهش است.

متن: صفحه ۱۳۴ ترکیبی: درس ۱۰ - یازدهم
گزینه ۲۰۶۳
بعد اجتماعی توحید به معنای قرارگرفتن همه ارکان یک نظام اجتماعی در حیث خدواند و اطاعت همه جانبه از اوست.

فقتی یک نظام اجتماعی توحیدی است که حاکم و زمامدار آن، براساس قوانین الهی
و حکومت رسیده باشد و همان شرایطی را که خداوند برای حاکم تعیین کرده، دارا
شود. برخورداری از شرایط تعیین شده توسط خداوند، همان مفهوم مشروعيت است.

سلیم بودن در برابر امیال نفسانی و فرمان‌بزیری از طاغوت، باعث می‌شود شخص، درونی ناآرام و شخصیتی نایابدار داشته باشد. آیه‌ای که به شخصیتی پایدار در انسان مشترک اشاره دارد، آیه **﴿وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَعْبُدُ اللَّهَ عَلَى حَرْفٍ...﴾** می‌باشد، زیرا این آیه می‌فرماید انسان مشترک در بلایا، از خدا رویگردان می‌شود.

ما توجه به آیه **إِنَّ اللَّهَ رَبِّيْ وَ زَكَّمْ فَاعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ**، نتیجه اعتقاد
که توحید در رویتیت، پرسش و بندگی خداوند است و خداوند، آن را با عبارت:
هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ تکمیل کرده است.

آیه: تدبیر در قرآن (۲)، صفحه ۲۰۶۶
گزینه «۳» ۲۰۶۶

بن سوال را باید با توجه به آیه ۱۱ سوره حج پاسخ داد. این آیه می‌فرماید:
﴿وَ مِنَ النَّاسِ مَنْ يَعْبُدُ اللَّهَ عَلَىٰ حَرْفٍ فَإِنْ أَصَابَهُ خَيْرٌ أَطْمَأْنُ بِهِ وَ إِنْ أَصَابَهُ فَتَنَّةٌ
فَتَلْقَلُبُ عَلَىٰ وِجْهِهِ﴾ «از مردم کسی هست که خدا را بر یک جانب و کناره‌ای (تنها
به زبان و هنگام وسعت و آسودگی) عبادت و بندگی می‌کند. پس اگر خیری به
رسد، دلش آرام می‌گیرد و اگر بلایی به او رسد، از خدا رویگردان می‌شود».«
شرک پنهان زمانی است که در ظاهر خدا را می‌پرستد ولی در عمل، به گونه‌ای
یک‌رفتار می‌کند. همان‌طور که در این آیه می‌گوید، فقط خدا را هنگام خوشی
سبادت می‌کند و این شرک زمانی در عمل خود را نشان می‌دهد که بلایی به او رسد.

گر در جامعه‌ای، توحید نیاشد، تفرقه و تضاد جامعه را فرا می‌گیرد و امکان شد و تعالی از بین می‌رود. بنابراین دوری از تفرقه و تضاد با تمسک به توحید، یکتپرستی و قرارگرفتن در سایه حکومت الهی میسر می‌گردد و نشانی از خود را از بعد اجتماعی، توحید عمل، است.

من: صفحه‌های ۳۶ و ۳۷

۲۰۶۹ «گزینه ۴» ۲۵ متن: صفحه‌های ۳۲ و ۲۵
جامعه موحد با ظالمان مبارزه می‌کند. بنا به فرمان خداوند، از محروم و مستضعفان حمایت می‌کند: بعد اجتماعی. موحد واقعی همواره انسانی امیدوار است.
«مقالاً ساخته‌های مشکلات، صمهٔ و استنّاً است: بعد فدّه،

۲۰۷۰ «گزینه» ۲

ارتباط مفهومی بیت / آیه
مفهوم بیت مطرح در صورت سؤال آن است که: هیچ کس را بهتر از خداوند که معمود واقعی است، ندیدم حتی با وجود این که، خداوند را در مخلوقات بسیاری ندیدم. کسی که جز خدا را معمود خود قرار داده، در تضاد با این بیت عمل نموده است. گزینه‌ای که این مفهوم اشارة دارد، آیه ۱۸۶ ایات من: اتخاذ الله هواه است.

اتباط مفهوم سنت آیہ

مفهوم بیت مطرح در صورت سؤال آن است که: هیچ کس را بهتر از خداوند که عبود واقعی است، ندیدم حتی با وجود این که، خداوند را در مخلوقات بسیاری ییدم. کسی که جز خدا را معبد خود قرار داده، در تضاد با این بیت عمل نموده است. گرینهای، که به این مفهوم اشاره دارد، آئندگانی اند که این انتخاب از الله هواه است.

نرگیبی: درس ۹-دهم / ۵ - یازدهم

با توجه به این که در توحید عملی می‌گوییم: کسی که بندۀ خداست و او را می‌پرستد، خدا را محبوب و معبدود خود می‌داند، آیه ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا أَشَدُ حَبَّاً لِّلَّهِ﴾ و «مؤمنان به خدا محبت بیشتری دارند». بیانگر توحید عملی است.

هم چنین با توجه به این که در توحید عملی می‌گوییم: بنده خدا از او اطاعت می‌کند، آیه ﴿قُلْ إِنْ كَنْتُمْ تَعْبُونَ اللَّهَ أَفَتَبْيَعُونِي﴾ نیز بیانگر توحید عملی است. آیه ﴿إِنَّمَا وَلِكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ ولق و سرپرست مسلمانان را خدا و رسولش و امامان معصوم بیان نموده و در نتیجه به اینگر توحید در ولایت است.

٢٠٥٧ «گزینہ» ۴

این سؤال را باید با توجه به مفهوم آیه پاسخ داد. این آیه می فرماید: «ای کسانی که ایمان آورده‌اید، دشمن من و دشمن خودتان را دوست نگیرید، به گونه‌ای که با آنان مهرهایی کنید. حال آن که آنان به دین حقی که برای شما آمده است، کفر ورزیده‌اند». این آیه، مسلمانان را از دوستی با دشمنان خدا، برحدار می‌دارد و علت و چراجی آن که همان کفر به دین حق است را بیان می‌کند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

نادرست است.

گزینه (۳): این آیه به مسلمانان، دستور دشمنی با کافران نمی‌دهد، بلکه می‌گوید با چنین افرادی نباید دوستی کرد.

٢٠٥٨ «گزینہ» ۳

جامعه‌ای که در مسیر توحید اجتماعی حرکت می‌کند، اقتصاد و فرهنگ و سایر ابعاد و ارکان آن نیز به سوی اجرای فرمان‌های خدای یگانه پیش می‌رود و به صورت جامعه‌ای عدالت‌گستر درمی‌آید؛ عدالت‌گستری جامعه توحیدی، با آنان که نسبت به خداوند و مسلمانان دشمنی می‌ورزند، دوستی نه کنند و اظلازل را نه کنند؛ هم‌چنان‌که در اینجا شنیدند خدا مولده‌ها ظالمندان

کمی تر و پا شامن نیز روز می شد. موسی بزرگ با دستهای خدا و پیرمرد، با شامن
۳۵ صفحه ۲۰۵۹ کریمه «۳»

زمینه برای رشد انسان‌ها و حرکت به سوی خداوند و زندگی موهادنه اسان‌تر می‌گردد.
﴿۲۰﴾ **گرینه ۳**
آیه ممتحنه، ۱
با توجه به آیه ۱ سوره ممتحنه که می‌فرماید: ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَخَذُوا عَدُوِّي
وَعَدُوكُمْ أَولِياءَ تَلْقُونَ يَهُمْ بِالْمُؤْمَنَةِ وَقَدْ كَفَرُوا بِمَا جَاءَكُمْ مِنَ الْحَقِّ﴾ ای کسانی که
ایمان آورده‌اید، دشمن من و دشمن خودتان را دوست نگیرید، به گونه‌ای که با آنان
مهربانی کنید. حال آن که آنان به دین حقی که برای شما آمده است کفر ورزیده‌اند.»
مؤمنان از مهربانی با دشمن خدا نهی شده‌اند و علت آن، کفرورزی به دین حق است.

انسان موحد، موجودات جهان را مخلوق خداوند می‌بیند و می‌داند که خداوند، او را در برپارشان مستغول قرار داده است. به همین جهت، امام علیؑ به مردم زمان خود و همه مردمی که به خدا ایمان دارند، می‌فرماید: «تقوای الهی پیشه کنید، هم در مورد بندگان خدا، هم در مورد شهرها و هم آبادی‌ها، چرا که شما در برپار همه این‌ها حتی سرزمنی‌ها و جهاریابیان مسئولید».

این آیه را باید با توجه به آیه ۱۱ سوره حج پاسخ داد.
این آیه می فرماید: ﴿وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَعْبُدُ اللَّهَ عَلَىٰ حِرْفٍ فَإِنْ أَصَابَهُ خَيْرٌ أَطْمَأْنَ
بِهِ وَإِنْ أَصَابَهُ فِتْنَةٌ فَتَنَّبَّعَ عَلَىٰ وَجْهِهِ خَسْرَ الدُّنْيَا وَالآخِرَةِ ذَلِكُ هُوَ الْخَسْرَانُ
الْمُبِينُ﴾ از مردم کسی هست که خدا را بر یک جانب و کناره‌ای (تنها) به زبان
و هنگام سمعت و آسودگی، عیادت و بندگ، می‌کند. س، اگر خبری به او رسد،

گزینهٔ ۳۰۷۷

ارتباط مفهومی: بیت/آیه/ترکیبی: درس‌های ۱ و ۷ - دوازدهم

- بیت «بر آستان جانان گر سر توان نهادن / گلبانگ سربلندی بر آسمان توان زد» پیرامون بندگی و توحید عملی است و با عبارت قرائی «و اعتمدو به: به او تمک جستند» مرتبط است.

- بیت «ما که باشیم ای تو ما را حان جان/ تا که ما باشیم با تو در میان» به بی‌نیازی خدا و قدر مخلوقات اشاره دارد و با عبارت ﴿أَنَّمِ الْفَقَرَاءُ إِلَيْهِ...﴾ هم‌مفهوم است.

- بیت «نظیر دوست ندیدم، اگرچه از مه و مهر/ نهادم آینه‌ها در مقابل رخ دوست» به یکتایی و بی‌همتایی خداوند اشاره دارد و با عبارت ﴿وَ لَمْ يَكُنْ لَهُ كَفُواً أَحَد﴾ مرتبط است.

متن: صفحه‌های ۳۲ و ۳۳

گزینهٔ ۴۰

کسانی که مصداق آیه مطرح در صورت سؤال هستند، توحید عملی دارند و بندگی خدا را می‌کنند.

- انسان موحد چون زندگی خود را براساس رضایت خداوند تنظیم کرده و پیرو فرمان‌های اوست، شخصیتی ثابت و پایدار دارد.

- از نظر انسان موحد هیچ حادثه‌ای در عالم بی‌حکمت نیست، گرچه حکمت آن را نداند، از همین‌رو موحد واقعی همواره انسانی امیدوار است.

- انسان موحد موجودات جهان را مخلوق خدا می‌بیند و می‌داند که خداوند او را در برپرشان مسئول قرار داده است. امام علی ع در این باره می‌فرمایند: «تفوای الهی پیشنه کنید، هم در مردم بندگان خدا...»

آیه: ممتحنه، ۱/ متن: صفحه‌های ۳۲ و ۳۶

گزینهٔ ۴۰

- علت دوستی نکردن جامعه توحیدی با دشمنان خدا در عبارت «قد کفروا بما جاءكم من الحق: حال آن که آنان به دین حقی که برای شما آمده است، کفر ورزیده‌اند» بیان شده است.

- شرکی که پیچیده‌تر از شرک قدیم است: بسیاری از انسان‌ها در واقع خود را مالک و ولی و پرورش‌دهنده (رب) جهان می‌پندارند که از جمله پیامدهای آن تخریب محیط زیست و ... است.

- میزان تأثیرگذاری توحید بستگی به درجه ایمان افراد به توحید و یکتاپرستی دارد.

گزینهٔ ۲۰

ارتباط: بیت/آیه/ترکیبی: درس‌های ۱، ۸ و ۹ دهم/درس ۱ - یازدهم

درس‌های ۱، ۴ و ۶ - دوازدهم

بیت «سر ارادت ما و آستان حضرت دوست ... به بندگی خدا و توحید عملی اشاره دارد. بررسی آیات:

- «يَسَأَلُهُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَ...» ← نیازمندی مخلوقات به خدا در بقا (نامرتبط)

- «اسْتَجِبُوا لِلَّهِ وَلِلَّهُوَ أَذْعَاكُمْ...» ← پذیرش دین الهی و بندگی خدا (مرتبه)

- «وَالَّذِينَ آمَنُوا اشْدَدُ حَبْتَهُ لِلَّهِ» ← ایمان به خدا و محبت به او (نامرتبط)

- «قُلْ أَنْ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَ...» ← زندگی برای خدا و بندگی او (مرتبه)

- «وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا...» ← جهاد در راه خدا و بندگی او (مرتبه)

- «وَاصْبِرْ عَلَى مَا اصْبَكَ...» ← صبر در مقابل سختی‌ها از ویژگی‌های انسان موحد (مرتبه)

گزینهٔ ۲۰

تدریج در قرآن (۲): صفحهٔ ۳۴ ترکیبی: درس‌های ۲ و ۴ - یازدهم

- «از مردم کسی هست که خدا را بر یک جانب و کناره‌ای آتشنا به هنگام وسعت و آسودگی [اعبادت و بندگی می‌کند (بندگی متزلزل و ایمان ضعیف)... او در دنیا و آخرت، [هر دو] زیان می‌بیند این همان زیان آشکار است.»

- عبارت «بریدون ان یتحاکموا الى الطاغوت: می‌خواهند داوری نزد طاغوت برنند» از آفات شرک عملی در بعد اجتماعی است.

- طبق آیه «و من یبتغ غیر الاسلام دینا فلن یقبل منه و هو فی الآخرة من الخاسرين» هر کس دینی جز اسلام را برگزیند در آخرت از زیانکاران خواهد بود. بنابراین به لزوم پذیرش آخرین دین الهی اشاره دارد.

متن: صفحهٔ ۳۴

گزینهٔ ۲۰

تسليم‌بودن در برابر امیال نفسانی و فرمان‌بزیری از طاغوت، باعث می‌شود شخص، درونی نازارم و شخصیتی ناپایدار داشته باشد. زیرا هم هوای نفس هر روز خواسته جدیدی جلوی روی او قرار می‌دهد و هم قدرت‌های مادی هر روز رنگ عوض می‌کنند و او را به بردگی جدیدی می‌کشانند.

آیه: تدریج در قرآن (۲)، صفحهٔ ۳۴

گزینهٔ ۲۰

با توجه به آیه ﴿وَ مِنَ النَّاسِ مَنْ يَعْبُدُ اللَّهَ عَلَى حِرْفِ فَانِ اصْبَاهُ خَيْرٌ اطْمَانٌ بِهِ وَ اَنْ اصْبَاهِ فَتْنَةٍ اَنْقَلَبَ عَلَى وَجْهِهِ﴾ پرسنیشی که از روی ایمان باشد، همیشه و در همه‌حال یعنی هنگام خوشی و سختی اتفاق می‌افتد، اما افراد ضعیف‌الایمان، با کوچک‌ترین بلایی ایمانشان بر باد می‌رود. هم‌چنین طبق این آیه، راه مامون ماندن از خسارت هر دو دنیا، خروج از دسته‌ای است که فقط خدا را هنگام خوشی عبادت می‌کنند و چون بلایی به آن‌ها می‌رسد، از خدا رویگردان می‌شوند. در نتیجه رویگردانان دلخوش به بهره‌های زودگذر دنیا پاسخ صحیح است.

ب) معنای «مأمون ماندن»، ایمن‌بودن است.

من: صفحه‌های ۳۶، ۳۷ و ۳۸ / مقدمه: صفحهٔ ۳۰

گزینهٔ ۲۰

- زندگی توحیدی شیوه‌ای از زندگی است که ریشه در جهان‌بینی توحیدی دارد. این جمله بیانگر رابطه توحید در نظر و توحید در عمل است که در آیه: ﴿إِنَّ اللَّهَ رَبِّكُمْ وَرَبَّكُمْ فَاعْبُدُوهُ﴾ به آن اشاره دارد.

- تسليم‌بودن در برابر امیال نفسانی و فرمان‌بزیری از طاغوت؛ به بعد فردی شرک عملی اشاره دارد. اما از آن‌جا که در ادامه می‌گوید شخص درونی نازارم و شخصیتی ناپایدار داشته باشد، آیه: ﴿وَ مِنَ النَّاسِ مَنْ يَعْبُدُ اللَّهَ عَلَى حِرْفِهِ﴾ پاسخ صحیح است.

- این افراد و جوامع در واقع خود را مالک و ولی و پرورش‌دهنده (رب) جهان می‌پندارند. ﴿إِنَّ رَبَّكُمُ الْعَالَمُ﴾ که از جمله پیامدهای آن تخریب محیط زیست و ... است.

من: صفحه‌های ۳۱ تا ۳۵

گزینهٔ ۲۰

بررسی موارد: الف) حمایت از محرومان و مستضعفان ← بعد اجتماعی توحید عملی و ثمرات آن. (نادرست)

ب) مشروعیت ولی فقیه ← بعد اجتماعی توحید عملی. (درست)

ج) مسئولیت در برابر مخلوقات جهان ← بعد فردی توحید عملی و ثمرات آن. (درست)

د) سخنان جعفر بن ابی طالب در حضور نجاشی ← بازتاب توحید در زندگی (توحید عملی). (نادرست) جهان‌بینی توحیدی به توحید در نظر اشاره دارد.

من: صفحه‌های ۳۴، ۳۵ و ۳۷

گزینهٔ ۲۰

- بسیاری انسان‌ها چنان به امور دنیوی سرگرم شده‌اند که خدا را فراموش کرده و خداوند در قلب آن‌ها جایگاهی ندارد؛ زینت دنیا و لذات و شهوت‌های چنان در دلشان فزوی یافته که جایی برای خلوت انس با خدا و درک معنویت نیایش با پروردگار باقی نگذاشته است.

- اگر قرار باشد همه فقط خواسته‌ها و تمایلات دنیوی خود را دنبال کنند، تفرقه و تضاد جامعه را فرامی‌گیرد.

- تسليم‌بودن در برابر امیال نفسانی و فرمان‌بزیری از طاغوت باعث می‌شود شخص، درونی نازارم و شخصیتی ناپایدار داشته باشد.

آیه: حج، ۱۱ و فرقان: ۴۳ و ممتحنه: ۱

گزینهٔ ۲۰

- «ا رایت من اتخد الهه هوا فانت تكون عليه وکیلاً آیا دیدی آن کسی را که هوای نفس خود را معبد خود گرفت، آیا تو ضامن او می‌باشی [او به دفاع از او برمی‌خیزی]»

- «یا ایها آذین آمنوا لا تتخذوا عدوی و عدوکم اولیاء: ای کسانی که ایمان آورده‌اید دشمن من و دشمن خودتان را دوست نگیرید.»

- «وَ مِنَ النَّاسِ مَنْ يَعْبُدُ اللَّهَ عَلَى حِرْفِهِ ... خَسِرَ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَة: از مردم کسی هست که خدا را بر یک جانب و کناره‌ای آتشنا به زیان و هنگام وسعت و آسودگی [اعبادت] ایمان ضعیف و بندگی می‌کند ... او در دنیا و آخرت [هر دو] زیان می‌بیند.»

۲۰۸۲ گزینه «۱»

تدبیر در قرآن (۱): صفحه ۳۲

آیه «اَنَّ اللَّهَ رَبِّيْ وَ رَبَّكُمْ فَاعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ» نتیجه توحید در روایت را توحید عملی معرفی می کند.

بررسی موارد:

(الف) تنها مسیر درست زندگی، توحید عملی و بندگی خداست، پس مسیر بندگی غیر خدا نتیجه ای جز سقوط ندارد. ✓

(ب) در آیه نتیجه توحید در روایت را توحید عملی و قدمگذاشتن در مسیر درست زندگی بیان می کند. ✗

(ج) میزان تأثیرگذاری توحید عملی در زندگی انسان به درجه ایمان بستگی دارد و هر چه ایمان قوی تر باشد تأثیر عملی آن در زندگی بیشتر است. ✓

(د) این آیه به ارتباط بعد فردی و اجتماعی توحید عملی اشاره ندارد. ✗

۲۰۸۳ گزینه «۴»

ترکیبی: درس ۸ - پازدهم / ارتباط مفهومی: حدیث / آیه
جمله شرطی در حدیث امام رضا علیهم السلام عبارت: «بشرطها و أنا من شروطها» بود که چون بر اطاعت از امام و ولایت ایشان در زندگی اجتماعی تأکید می کند، بیانگر بعد اجتماعی توحید است.

آیه‌ای که به توحید اجتماعی اشاره دارد، آیه «يا ایها الذین آمنوا لا تتخذوا عدوی و عدوکم اولیاء ...» است.

۲۰۸۴ گزینه «۴»

آیه: متحنه، ۱ / فرقان، ۴۳ / ترکیبی: درس ۹ - دهم
آیه «يا ایها الذین آمنوا لا تتخذوا عدوی و عدوکم اولیاء» با تأکید بر عدم دوستی با دشمنان خدا، بیانگر بعد اجتماعی توحید عملی است. دشمنی با باطل، بیانگر تبری است.

۲۰۸۵ گزینه «۱»

ارتباط مفهومی: آیه، آیه / متن: صفحه ۳۵
آیه «فَإِنْتَ تَكُونُ عَلَيْهِ وَكِيلًا» به پیامبر خدا می فرماید که تو نمی توانی مشرکان را اجبار به پذیرش هدایت کنی و ضامن آنها در اجرای فرامین الهی باشی. این مفهوم بیانگر اختیار انسان است که با آیه «انا هدینه التسبیل اما شاکرا و اما کفوارا» مرتبط است.

هر قدر نهادهای اجتماعی در خدمت اجرای قوانین الهی باشد، زمینه برای رشد انسانها و حرکت به سوی خداوند و زندگی موحدانه آسان تر می گردد.

۲۰۸۶ گزینه «۱»

آیه: فرقان، ۴۳ / متن: صفحه ۳۷
کسی که مصادق عبارت: «مِنْ اتَّخَذَ اللَّهَ هُوَاهُ» است، گرفتار شرک عملی است. بسیاری از انسان‌ها چنان به امور دنیوی سرگرم شده‌اند که: خدا را فراموش کرده و خداوند در قلب آن‌ها جایگاهی ندارد. زینت دنیا و لذات و شهوت‌های چنان در دلشان فزونی یافته که جای برای خلوت انس با خدا و درک معنویت نیایش با پروردگار باقی نگذاشته است.

۲۰۸۷ گزینه «۱»

ب.ن: آیه: ۲۰
آیه «گزینه (۲) بدان علت نادرست است که گفته: «در دنیا خود را مشغول و سرگرم نموده است.» در حالی که عبارت درست آن این است: «مشغول امور دنیوی شده‌اند». زیرا همه انسان‌ها در دنیا مشغول و سرگرم به کاری هستند و فقط زمانی نادرست است که انسان خود را فقط مشغول امور دنیوی می کند.

۲۰۸۸ گزینه «۱»

متن: صفحه ۳۵ آیه: متحنه، ۱
جامعه توحیدی، حکومت کسانی را که خداوند به آن‌ها حق حکومت نداده است، نمی‌پذیرد و با دشمنان خدا، دوستی نمی‌کند و به این سخن خداوند گوش فرامی‌دهد که فرموده است: «يا ایها الذین آمنوا لا تتخذوا عدوی و عدوکم اولیاء»

۲۰۸۹ گزینه «۱»

تدبیر در قرآن، صفحه ۳۲
آیه مطرح در صورت سؤال می فرماید که چون خداوند، رب و پروردگار انسان است، پس باید او را پرستش کرد؛ یعنی روایت الهی، علت و خاستگاه پرستش خداوند و توحید عملی است.

۲۰۸۰ گزینه «۲»

متن: صفحه‌های ۳۲ و ۳۳ / ترکیبی: درس ۴ - دوازدهم
انسان موحد، چون زندگی خود را براساس رضایت خداوند تنظیم کرده و پیرو فرمان‌های اوست، شخصیت ثابت و پایدار دارد و برخوردار از آرامش روحی است. تنظیم کردن زندگی براساس رضایت الهی، همان مفهوم اخلاص در بندگی خداست.

انسان موحد، در مقابل سختی‌ها و مشکلات، صبور و استوار است و آن‌ها را زمینه موقوفیت‌های آینده‌اش قرار می‌دهد.

۲۰۸۱ گزینه «۳»

تدبیر در قرآن، صفحه ۳۴
معنای آیه مطرح در صورت سؤال این است: «اَزْ مَرْدَمْ كَسِيْ هَسْتَ كَهْ خَدَا رَبِّ يَكْ جَانَ وَ كَنَارَاهَيْ (تَنَهَا بَهْ زَيَانَ وَ هَنَگَامَ وَسْعَتَ وَ آسُودَگَيْ) عَبَادَتَ وَ بَنَدَگَيْ مَيْ كَنَدَ، پَسْ اَكَرْ خَبَرَيْ بَهْ بَهْ رَسَدَ، دَلَشَ بَهْ آنَ آرَامَ مَيْ كَيِرَدَ وَ اَكَرْ بَلَايَيْ بَهْ بَهْ رَسَدَ، اَزْ خَدَا روَيَگَرَدَانَ مَيْ شَوَّدَ». این معنا را در گزینه‌ها بررسی می‌کنیم تا بینیم کدام گزینه پاسخ صحیح است.

بررسی گزینه‌ها:

گزینه (۱): این گزینه مفهوم آیه: «اَرَيْتَ مِنْ اتَّخَذَ الَّهَ هُوَاهُ» است.

گزینه (۲): آیه سؤال ارتباطی به اتخاذ دین از بزرگان و اجداد ندارد.

گزینه (۳): با توجه به این که آیه سؤال، می‌گوید برخی افراد فقط هنگام خوشی و آسودگی خدا را بندگی می‌کنند، در نتیجه به افراد سیستم‌عنصر و با ایمان ضعیف اشاره دارد که معیار حقانیت دین را مسائل مادی می‌پندازند؛ چراکه اگر بلایی به آن‌ها برسد، از خدا رویگردان می‌شوند.

گزینه (۴): آیه سؤال ارتباطی به بی‌رغبت شدن به امور دنیوی ندارد. علاوه بر آن، این گزینه از لحاظ مفهومی نیز غلط می‌باشد.

۲۰۸۲ گزینه «۳»

آیه: فرقان، ۴۳ / متن: صفحه ۳۴
در شرک عملی می‌گوییم؛ تسلیم‌بودن در برابر امیال نفسانی و فرمان‌پذیری از طاغوت باعث می‌شود، شخص، درونی ناآرام و شخصیتی ناپایدار داشته باشد. آیه‌ای که به شرک عملی اشاره دارد، آیه «اَرَيْتَ مِنْ اتَّخَذَ الَّهَ هُوَاهُ أَفَنْتَ تَكُونُ عَلَيْهِ وَكِيلًا» است.

۲۰۸۳ گزینه «۴»

تدبیر در قرآن، صفحه ۳۴ / متن: صفحه ۳۴
انسان‌هایی که خدا را فقط هنگام وسعت و آسودگی عبادت می‌کنند، دچار شرک عملی هستند: «وَ مِنَ النَّاسِ مَنْ يَعْبُدُ اللَّهَ عَلَى حِرْفٍ فَانِ أَصَابَهُ خَيْرٌ أَطْمَانَ بِهِ...» تسلیم‌بودن در برابر امیال نفسانی و فرمان‌پذیری از طاغوت باعث می‌شود شخص، درونی ناآرام و شخصیتی ناپایدار داشته باشد.

ب.ن: آیه: «لَا تَتَخَذُوا عَدُوِّيْ وَ عَدُوَّكُمْ اُولَيَاءِ...» بیانگر ویژگی جامعه توحیدی است که با دشمنان خدا دوستی نمی‌کند.

۲۰۸۴ گزینه «۲»

آیه: فرقان، ۴۳ / متن: صفحه ۳۴
با توجه به آیه «اَرَيْتَ مِنْ اتَّخَذَ الَّهَ هُوَاهُ اَفَنْتَ تَكُونُ عَلَيْهِ وَكِيلًا»؛ «آیا دیدی آن کسی را که هوای نفس خود را معبود خود گرفت، آیا تو می‌توانی ضامن او باشی (و به دفاع از او بrixیزی؟) هدایتگر پیامبر ﷺ در مورد کسی بی‌تأثیر است که گرفتار شرک عملی در بعد فردی شده است. زیرا طبق عبارت: «اَفَنْتَ تَكُونُ عَلَيْهِ وَكِيلًا»، پیامبر ﷺ نیز نمی‌تواند چنین شخصی را مجبور به عبادت خدا کند و در نتیجه هدایت ایشان نیز در او اثر ندارد.

۲۰۸۵ گزینه «۱»

آیه: تدبیر در قرآن (۲)، صفحه ۳۴ / ترکیبی: درس ۶ - دوازدهم
کسانی که در عبادت مشمول عبارت: «وَ مِنَ النَّاسِ مَنْ يَعْبُدُ اللَّهَ عَلَى حِرْفٍ» هستند، کسانی‌اند که خدا را فقط هنگام وسعت و آسودگی و فقط بازیان، عبادت و بندگی می‌کنند، این افراد در مواجهه با سنت ابتلاء، با توجه به ادامه آیه که می‌فرماید: «فَانِ أَصَابَهُ خَيْرٌ أَطْمَانَ بِهِ وَ انِ اصَابَهُ فَتْنَةٌ انْقَلَبَ عَلَى وَجْهِهِ» «پس اگر خیری به او برسد، دلش به آن آرام می‌گیرد و اگر بلایی به او رسد، از خدا رویگردان می‌شود.» از خدا رویگردان می‌شوند.

ب.ن: کلمه «فتنه» در این آیه اشاره به سنت «ابتلاء» دارد.

آیه: تدبیر در قرآن (۱)، صفحه ۳۲

آیه مطرح در صورت سؤال بیانگر یک رابطه علیت است: توحید در روایت علت توحید عملی است.

إِنَّ اللَّهَ رَبِّيْ وَ رَبِّكُمْ همانا خداوند، پروردگار من و شماست: توحید در روایت: علت ف پس: نشان دهنده نتیجه

فَأَعْبُدُهُ او را بندگی کنید: توحید عملی: نتیجه گزینه‌ای که به این مفهوم اشاره دارد، گزینه (۴) است: با اعتقاد به این که خدا تنها اداره‌کننده جهان است (توحید در روایت)، در می‌یابیم که تنها وجود شایسته پرستش، خداست (توحید عملی).

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه (۱): این گزینه می‌گوید توحید در مالکیت، علت توحید در روایت است که طبق مفهوم آیه نادرست است.

گزینه (۲): آگاهی از توحید در روایت موجب نمی‌شود که انسان در صراط مستقیم قرار گیرد، بلکه عبادت و بندگی خدا (توحید عملی) موجب می‌شود انسان در راه راست قرار گیرد.

گزینه (۳): این آیه اشاره‌ای به اطاعت از رسول خدا و امامان معصوم نکرده است.

متن: صفحه ۲۱/ آیه: تدبیر در قرآن (۱)، صفحه ۲۲

تسليم خداوند بودن و انجام کارها برای رضایت او، بیانگر توحید عملی یا توحید در عبادت است و عبارت: **﴿فَاعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُّسْتَقِيمٌ﴾** بیانگر آن است.

متن: صفحه ۲۱/ آیه: تدبیر در قرآن (۱)، صفحه ۲۳

تسليم خداوند بودن مربوط به توحید در عبادت یا توحید عملی است که آیه **إِنَّ اللَّهَ رَبِّيْ وَ رَبِّكُمْ فَأَعْبُدُهُ هَذَا صِرَاطٌ مُّسْتَقِيمٌ** با کلمه «**فَأَعْبُدُهُ**» بیانگر آن است.

متن: صفحه ۲۰/ آیه: تدبیر در قرآن (۱)، صفحه ۲۱

در بعد اجتماعی توحید عملی می‌گوییم؛ وقتی یک جامعه توحیدی است که حاکم آن براساس قوانین الهی به حکومت رسیده باشد و همان شرایطی را که خداوند برای حاکم تعیین کرده است، دارا باشد. در نتیجه سرسپردگی در برابر پیامبر و جانشینان منصوص الهی او، بعدی از ابعاد توحید در عبادت یا توحید عملی است. عبارت: **﴿إِنَّ اللَّهَ رَبِّيْ وَ رَبِّكُمْ﴾** بیانگر توحید در روایت است.

آیه: تدبیر در قرآن (۱)، صفحه ۲۲

إِنَّ اللَّهَ رَبِّيْ وَ رَبِّكُمْ توحید روایی

فَأَعْبُدُهُ توحید عملی

آیه: تدبیر در قرآن (۱)، صفحه ۲۳

نتیجه توحید در عقیده و نظر که همان توحید در خالقیت، مالکیت، ولایت و روایت است، توحید در عمل یا توحید عملی است. این مفهوم از آیه **إِنَّ اللَّهَ رَبِّيْ وَ رَبِّكُمْ فَأَعْبُدُهُ هَذَا صِرَاطٌ مُّسْتَقِيمٌ** به دست می‌آید، زیرا می‌فرماید چون خداوند، پروردگار همه‌چیز است، پس باید از او اطاعت کرد.

آیه: تدبیر در قرآن (۱)، صفحه ۲۴

نتیجه و بازتاب آشنازی با توحید در خالقیت و توحید روایی، توحید در عمل یا توحید عملی است. این مفهوم از آیه **إِنَّ اللَّهَ رَبِّيْ وَ رَبِّكُمْ فَأَعْبُدُهُ هَذَا صِرَاطٌ مُّسْتَقِيمٌ** دریافت می‌شود. زیرا این آیه می‌فرماید چون خداوند، پروردگار همه‌چیز است، پس باید در عمل نیز از او اطاعت کرد.

ب.ن: حرف «ف» در کلمه «فَاعْبُدُوهُ» بیانگر این رابطه علیت و نتیجه بودن است.

آیه: تدبیر در قرآن (۱)، صفحه ۲۵

توحید در روایت از عبارت: **﴿إِنَّ اللَّهَ رَبِّيْ وَ رَبِّكُمْ﴾** برداشت می‌شود و توحید عملی از عبارت: **﴿فَاعْبُدُوهُ﴾**. تنها آیه‌ای که به هر دو مرتبه توحید اشاره نموده، گزینه (۱) است.

آیه: تدبیر در قرآن (۲)، صفحه ۳۴

این سؤال را باید با توجه به آیه ۱۱ سوره حج پاسخ داد: **وَ مِنَ النَّاسِ مَنْ يَعْبُدُ اللَّهَ عَلَى حِرْفٍ** از مردم کسی هست که خدا را بر یک جانب و کناره‌ای (تنها به زبان و هنگام وسعت و آسودگی) عبادت و بندگی می‌کند: گروهی که به صورت مقطعی خدا را عبادت می‌کنند.

فَانِ اصَابَهُ خَيْرٌ اطْمَانٌ به پس اگر خیری به او رسد، دلش به آن آرام می‌گیرد: حال این گروه در خیر

وَ انِ اصَابَهُ فَتَنَةٌ انْقَلَبَ عَلَى وَجْهِهِ و اگر بلایی به او رسد، از خدا رویگردان می‌شود: حال این گروه در بلا با توجه به این مفاهیم، گزینه (۱) صحیح است.

تدبیر در قرآن (۲): صفحه ۲۴

این سؤال را باید طبق عبارات آیه پاسخ داد: **وَ مِنَ النَّاسِ مَنْ يَعْبُدُ اللَّهَ عَلَى حِرْفٍ** از مردم کسی هست که خدا را بر یک جانب و کناره‌ای (تنها به زبان و هنگام وسعت و آسودگی) عبادت و بندگی می‌کند: پرسش از روی تردید و ایمان ضعیف

فَانِ اصَابَهُ خَيْرٌ اطْمَانٌ به و ان اصابته فتنه انقلب علی وجهه پس اگر خیری به او برسد، دلش به آن آرام می‌گیرد و اگر بلایی به او رسد، از خدا رویگردان می‌شود: مصادیق پرسش از روی تردید

خَسْرَ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ و در دنیا و آخرت، هر دو زیان می‌بینند: سرنوشت این افراد، زیان دیدن در دنیا و آخرت

متن: صفحه ۲۵

میان بعد فردی و بعد اجتماعی توحید، رابطه متقابل وجود دارد. اگر قرار باشد همه مردم فقط خواسته‌ها و تمایلات دنیوی خود را دنبال کنند و تنها منافع خود را محور فعالیت اجتماعی قرار دهند (دورشدن مردم یک جامعه از توحید)، تفرقه و تضاد جامعه را فرا می‌گیرد. در چنین جامعه‌ای، روزی‌روز انسان‌های ستمگر بیشتر قدرت پیدا می‌کنند. در نتیجه (پیامد)، دیگر سخنی از حاکمیت خداوند و فرمان‌های او نیست، بلکه سخن از حاکمیت طاغوت و دستورهای اوست.

متن: صفحه ۳۶ و ۳۷

متر: گزینه ۴

امروزه، بسیاری از انسان‌ها جهان خلقت را ملک خود تلقی می‌کنند و بدون توجه به نظر و رأی مالک حقیقی آن، یعنی خدا، هرگونه که بخواهند در این جهان تصرف می‌کنند. برخی از این انسان‌ها، مانند فرعون که «ان ریتم کمال‌الاعلی» می‌گفت و خود را پروردگار بزرگ مردم معرفی می‌کرد، خود را مالک دیگر جوامع می‌پنداشند و برای آن‌ها تصمیم‌گیری می‌کنند.

آیه: تدبیر در قرآن (۱)، صفحه ۲۰۹

با توجه به آیه **إِنَّ اللَّهَ رَبِّيْ وَ رَبِّكُمْ فَاعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُّسْتَقِيمٌ**: «همانا خداوند پروردگار من و پروردگار شماست. پس او را بندگی کنید که این راه راست و درست است.» نتیجه اعتقاد به توحید در روایت، توحید در عبادت است، یعنی اگر کسی بدیرد که خداوند، پروردگار جهان است، در عمل نیز او را می‌پرسید و از او اطاعت می‌کند.

متن: صفحه ۲۵

اگر هر یک از افراد جامعه، خواسته‌ها و تمایلات دنیوی خود را دنبال کنند و تنها منافع خود را محور فعالیت اجتماعی قرار دهند، دچار شرک عملی یا عبادی در بعد اجتماعی شده‌اند.

آیه: تدبیر در قرآن (۱)، صفحه ۲۱۰

با توجه به آیه **إِنَّ اللَّهَ رَبِّيْ وَ رَبِّكُمْ فَأَعْبُدُهُ هَذَا صِرَاطٌ مُّسْتَقِيمٌ**: چون خداوند، پروردگار همه‌چیز است، پس باید فقط او را بندگی کرد و بندگی کرد و درست زندگی است.

۲۱۱۰ گزینهٔ ۴ درس ۲ - دوازدهم

تسلیم‌بودن در برابر امیال نفسانی و فرمان‌پذیری از طاغوت، باعث می‌شود شخص، درونی ناآرام و شخصیتی ناپایدار داشته باشد. در نتیجه، پرسش و اطاعت از غیرخدا، موصوف به شرک عملی است و ناپایدار شدن انسان با جهت‌گیری‌های متفرق، نشانه گرفتارآمدن به شرک در عبادت در بعد فردی است.

متن: صفحهٔ ۲۳۵ آیه: ممتحنه، ۱

۲۱۱۷ گزینهٔ ۱

در بعد اجتماعی توحید عملی می‌گوییم: جامعهٔ توحیدی به سوی وحدت و هماهنگی حرکت می‌نماید و این وحدت و هماهنگی را با تمسک به توحید و یکتاپرستی و قرارگرفتن در سایهٔ حکومت الهی می‌توان به دست آورد. در نتیجه، تحقق بعد اجتماعی توحید عبادی، مرهون تشکیل نظام الهی است. آیهٔ ﴿يا ايها الذين آمنوا لا تتخذوا عدوّي و عدوّكم اولياء﴾ با تأکید بر عدم دوستی با دشمنان خدا به بعد اجتماعی توحید عملی اشاره دارد.

متن: صفحه‌های ۲۳ و ۲۴

۲۱۱۸ گزینهٔ ۳

در بعد اجتماعی توحید عملی می‌گوییم: وقتی یک نظام اجتماعی توحیدی است که حاکم و زمامدار آن براساس قوانین الهی به حکومت رسیده باشد و همان شرایطی را که خداوند برای حاکم تعیین کرده است، دارا باشد؛ در نتیجه، اطاعت از رسول گرامی اسلام ﷺ و اطاعت از جانشینان آن حضرت، لازمهٔ توحید عملی است. توحید عملی، نتیجهٔ توحید ربوی است. زیراطق آیهٔ ﴿إِنَّ اللَّهَ رَبِّيْ وَ رَبِّكُمْ فَاعْبُدُوه﴾ می‌گوییم: چون خداوند، پروردگار جهان است، شایستهٔ پرسش و عبادت است.

آیه: تدبیر در قرآن (۱)، صفحهٔ ۲۲

۲۱۱۹ گزینهٔ ۲

مفهوم آیهٔ ۵۱ سوره آل عمران به این صورت است:

إن الله ربی و ربکم همانا خداوند پروردگار من و پروردگار شماست: توحید در

ربویت: علت

ف پس: رابطهٔ علیت

اعبدوه او را بندگی کنید: توحید در عبادت: معلول

از این مفهوم می‌فهمیم که: چون خداوند، رب جهان است، پس فقط باید او را بندگی و عبادت کرد: توحید در عبادت، میوهٔ درخت توحید در ربویت است.

۲۱۱۱ گزینهٔ ۱ آیه: تدبیر در قرآن (۱)، صفحهٔ ۳۲

در بعد اجتماعی توحید عملی می‌گوییم: وقتی یک جامعهٔ توحیدی است که حاکم آن براساس قوانین الهی به حکومت رسیده باشد و همان شرایطی را که خداوند برای حاکم تعیین کرده است، دارا باشد؛ در نتیجه، اطاعت از رسول گرامی اسلام ﷺ و اطاعت از جانشینان آن حضرت، لازمهٔ توحید عملی است. توحید عملی، نتیجهٔ توحید ربوی است. زیراطق آیهٔ ﴿إِنَّ اللَّهَ رَبِّيْ وَ رَبِّكُمْ فَاعْبُدُوه﴾ می‌گوییم: چون خداوند، پروردگار جهان است، شایستهٔ پرسش و عبادت است.

إِنَّ اللَّهَ رَبِّيْ وَ رَبِّكُمْ توحید در ربویت: علت

ف پس: نشان‌دهندهٔ رابطهٔ علیت

اعبدوه توحید عملی: معلول و نتیجه

۲۱۱۲ گزینهٔ ۲

ترکیبی: درس ۲ - دوازدهم / آیه: تدبیر در قرآن (۱)، صفحهٔ ۳۲

خالق کل شیء توحید در خالقیت

انَّ اللَّهَ رَبِّيْ وَ رَبِّكُمْ توحید در ربویت

فاعبدوه توحید در عبادت

۲۱۱۳ گزینهٔ ۲

در شرک در عبادت در بعد اجتماعی می‌گوییم: اگر قرار باشد همه فقط خواسته‌ها و تمایلات دنیوی خود را دنبال کنند، ترقه و تضاد جامعه را فرا می‌کیرد. در چنین جامعه‌ای انسان‌های ستمگر بیشتر قدرت پیدا می‌کنند. در نتیجه حاکمیت نظام سلطه آن گاه بدون مانع ایجاد می‌شود که انسان به شرک در عبادت در بعد اجتماعی گرفتار شود.

آیه‌ای که به توحید در عبادت، اشاره دارد، آیهٔ ﴿إِنَّ اللَّهَ رَبِّيْ وَ رَبِّكُمْ فَاعْبُدُوه﴾ است. در نتیجه در جامعهٔ شرک‌آلود، پیام این آیه که همان توحید عملی است، به فراموشی سپرده می‌شود.

ب.ن: کلمه «رادع» به معنای «مانع» و «بازدارنده» است.

۲۱۱۴ گزینهٔ ۳

متن: صفحه‌های ۳۲ و ۳۵

در بعد فردی توحید عملی می‌گوییم: هر کسی در ذندگی خود از فرمان‌های خدا اطاعت کند و او را پیرستد، گام در مسیر توحید عملی گذاشته است. در نتیجه توحید عبادی در فرد به صورت پرسش و اطاعت از خداست.

در بعد اجتماعی توحید عملی می‌گوییم: جامعه‌ای که در مسیر توحید اجتماعی حرکت می‌کند، اقتصاد و فرهنگ و سایر ابعاد و ارکان آن نیز به سوی اجرای فرمان‌های خدای یگانه پیش می‌رود و به صورت جامعه‌ای عدالت‌گستر حرکت می‌نماید؛ در نتیجه تجلی توحید عبادی در جامعه، تحقق قسط و عدالت است.

۲۱۱۵ گزینهٔ ۳

در شرک عملی در بعد فردی می‌گوییم: تسلیم‌بودن در برابر امیال نفسانی و فرمان‌پذیری از طاغوت باعث می‌شود شخص، درونی ناآرام و شخصیتی ناپایدار داشته باشد. در نتیجه رویش نهال شوم سلب‌کننده آرامش، بازتاب و نتیجه گرفتارآمدن به شرک عملی در بعد فردی است.

۲۱۱۶ گزینهٔ ۴

در شرک عملی در بعد فردی می‌گوییم: اگر کسی دل به هوای نفس سپرده و او را معبود خود قرار دهد یا در پی کسب رضایت قدرت‌های مادی و طاغوت‌ها برآید، چنین شخصی گرفتار شرک عملی شده است.

